

A 1662/miljø

Lagt fram af:
Flokkahópi jafnaðarmanna

Til umfjöllunar í:
Umhverfis- og
náttúruauðlindanefnd

Málsnúmer: 15-00229-2

Þingmannatillaga um úttekt á úrgangsstraumum á Norðurlöndum

Frá því í janúar 2015 hefur athygli umhverfis- og náttúruauðlindanefndar Norðurlandaráðs beinst að stefnu í úrgangsmálum, meðal annars með kynningum sérfræðinga og umræðu innan nefndarinnar. Hér er á ferðinni margslungið og mikilvægt viðfangsefni en þrátt fyrir að framfarir hafi orðið á Norðurlöndum sýna tölur að enn er margt verk óunnið.

Sá þáttur sem tekinn er fyrir í þessari tillögu eru flutningar á úrgangi yfir landamæri norrænu landanna. Mállefnið er efnahagslega mikilvægt en einnig frá sjónarhóli orkustefnu og umhverfis. Norðurlönd eru að mörgu leyti forgangssvæði í umhverfis- og auðlindamálum en engu að síðu er enn sem fyrr þörf á því að líta á starfshætti okkar gagnrýnum augum, einkum þegar ESB er einnig að breyta stefnu sinni í þessum málum með hugtakið hringrásarhagkerfi að leiðarljósi.

Sem dæmi má nefna að á árunum 2009–2013 jókst innflutningur á úrgangi til Svíþjóðar um meira en helming. Tölur frá sænskum náttúruverndaryfirvöldum, Naturvårdsverket, sýna ennfremur að 57% alls úrgangs sem fluttur er inn til Svíþjóðar kemur frá Noregi. Daglega leggja 50 vörubílar af stað með úrgangsleifar frá Vestur-Noregi og aka þvert yfir austurland Noregs á leið sinni til Svíþjóðar. Þar fer brennslan iðulega fram í kraftmiklum og umhverfisvænum brennslustöðvum þar sem fjarhiti er unninn úr úrganginum. 85% af innfluttum úrgangi fer til endurnýtingar í orkugeiranum og þannig á innflutningur úrgangs þátt í að seðja orkuþörf á Norðurlöndum.

Engu að síður er ástæða til að velta fyrir sér hvort það sé umhverfisvænt að flytja úrgang um meira en þúsund kílómetra veg til brennslu, einkum í ljósi þess að á síðari árum hefur mikið verið fjárfest í nútímalegum brennslustöðvum í Noregi, meðal annars í Rådalen skammt frá Björgvin og Klemetsrud í námunda við Ósló. Fagfólk á þessum stöðum vísar til þess að lágt brennsluverð í Svíþjóð hvetji til þess að norskur úrgangur sé fluttur úr landi fremur en að brenna hann á staðnum og hlífa þannig umhverfinu við því álagi sem langferðaflutningar valda.

Flokkahópur jafnaðarmanna í Norðurlandaráði telur því mikilvægt að varpað verði ljósi á raunverulegar aðstæður og síðan verði metið hvort þörf sé á pólitískum aðgerðum til þess að búa betur í haginn fyrir aukinni auðlindanýtni á Norðurlöndum. Því er lagt til að úrgangsstraumar og áhrif þeirra á umhverfið verði kortlagðir og ennfremur að gerð verði samanburðargreining á reglum og gjöldum sem hafa áhrif á flutninga á úrgangi milli landa.

Flokkahópur jafnaðarmanna leggur til að

Norðurlandaráð beini þeim tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar að hún kortleggi úrgangsstrauma milli norrænu landanna og umhverfisáhrif þeirra;

að hún geri samanburðargreiningu á reglugerðum og gjaldtöku-kerfum norrænu landanna á sviði úrgangsmála og ennfremur hvaða áhrif þau hafa á flutninga á úrgangi milli landa.

Ósló, 8. september 2015

Aleqa Hammond (S)

Annette Lind (S)

Gunvor Eldegard (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Ineqi Skourup Kielsen (S)

Johan Andersson (S)

Karen J. Klint (S)

Karin Gaardsted (S)

Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Marit Nybakk (A)

Mogens Jensen (S)

Ólína Kjerúlf Þorvarðardóttir (A)

Per Rune Henriksen (A)

Phia Andersson (S)

Pyry Niemi (S)

Sonja Mandt (A)

Suzanne Svensson (S)

Ville Skinnari (sd)

Norðurlandaráð

A 1662/miljø

Lagt fram af:

Flokkahópi jafnaðarmanna

Til umfjöllunar í:

Umhverfis- og

náttúruauðlindanefnd

Málsnúmer: 15-00229-2